

บทความวิจัย

ผลการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ เรื่อง หลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง ต่อความรู้ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

The Effects of Using Karaoke Videotape of Nursing Care for Chronic Kidney Disease Patients on Knowledge of Nursing Students, Faculty of Nursing, Prince of Songkla University

กันตพร ยอดไชย* จารุวรรณ มานะสุการ** จารุวรรณ กฤตย์ประสา***

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิผลของสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ เปรียบเทียบความรู้ก่อนและหลังการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ เปรียบเทียบความรู้ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติกับกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลในการเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีการศึกษา 2551 โดยรับอาสาสมัครนักศึกษาจำนวน 60 คน และจัดกลุ่มตัวอย่างโดยการจับคู่ (matched pairs) ตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดปีการศึกษา (GPA) โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ (1) สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ เรื่องหลัก

การพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง (2) แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียน ซึ่งมีความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25-0.88 มีค่าอำนาจจำแนก (r) 0.47-0.75 ค่าความเที่ยงวิเคราะห์โดยใช้สูตรครุเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR-20) มีค่าเท่ากับ 0.79 และ (3) แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน และหาความเที่ยงได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.83 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แพร์ ที่ เทส และ ที เทส (paired t-test และ t-test)

ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ เท่ากับ 84.70/96 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดคือ สูงกว่า 80/80 คะแนนเฉลี่ยความรู้ของกลุ่มทดลองหลังใช้สื่อคาราโอเกะ ($\bar{X}$ = 12.40, S.D. = 2.22) สูงกว่าก่อนใช้สื่อคาราโอเกะ ($\bar{X}$ = 8.47, S.D. = 2.26) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 คะแนนเฉลี่ยกลุ่มทดลอง ($\bar{X}$ = 12.40, S.D. = 2.22)

*อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

***อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติเพียงอย่างเดียว ($\bar{X}$ = 7.60, S.D. = 4.30) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สำหรับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ ข้อที่พึงพอใจมากที่สุดคือ ประโยชน์ต่อการทบทวนความรู้ด้วยตนเอง ร้อยละ 73.30 รองลงมา คือ การจูงใจให้ศึกษาความรู้เพิ่มเติม ร้อยละ 70 และ การกระตุ้นการเรียนรู้ ร้อยละ 63.40

จากผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนทางการพยาบาล เพื่อพัฒนาความรู้และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : วีดิทัศน์คาราโอเกะ, นักศึกษาพยาบาล, ผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง

Abstract

The purposes of this pre-test/-post-test quasi-experimental study were to examine differences of knowledge between nursing students who attended traditional class (control group) and those who attended traditional class plus karaoke videotape lesson (experiment group) and to examine student's satisfaction for the karaoke videotape lesson. Matching of grade-point average (GPA) of 60 second-year nursing students was conducted. There were 30 students in each group. Instruments used in this study included 1) karaoke videotape of nursing care for chronic kidney disease patients, 2) pre-test/-post-test for the lessons difficulty range: $p = 0.25-0.88$, discrimination power

range: $r = 0.47-0.75$, correctness: 0.79 (using Kuder-Richardson 20 analysis), and 3) satisfaction of using karaoke videotape questionnaire. The content validity of the questionnaire was approved by 5 experts and alpha coefficient of the questionnaire was 0.83. Data were analyzed using percentage, standard deviation, paired t-test, and t-test.

The effectiveness of using karaoke videotape in this study was 84.70/96 (with expected value of 80/80). The mean score of students knowledge level after studying with the videotape was significantly higher than before the study at ($\bar{X}$ = 12.40, S.D. = 2.22) compare with ($\bar{X}$ = 8.47, S.D. = 2.26) at 0.001. The score for students who received attended traditional class plus karaoke videotape lesson was significantly higher than students who received only attended traditional class at ($\bar{X}$ = 12.40, S.D. = 2.22) compare with ($\bar{X}$ = 7.60, S.D. = 4.30) at 0.001. The level of satisfaction of nursing students for the karaoke videotape lesson was high to highest. Reasons given by those with the highest satisfaction level were that the lesson is good for self-study (73.30%) encourage more knowledge seeking (70%) and motivate the learning process (63.40%).

The indications are that karaoke videotape is useful for enhancing the teaching and learning process in nursing science and it can effectively encourage self-directed learning for nursing students.

Keywords : karaoke videotape, nursing students, chronic kidney disease patients.

บทนำ

การศึกษายาบาลเป็นการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตพยาบาลที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการศึกษาด้วยตนเอง (self - directed learning & continuing education)¹ คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในฐานะสถาบันผลิตบุคลากรทางการพยาบาลได้ประกาศใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนในลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-directed learning)² อันเป็นแนวคิดของการเรียนรู้ชนิดหนึ่งที่สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้มีความรับผิดชอบเบื้องต้นของผู้เรียนในการเรียนรู้ และเชื่อมศักยภาพที่ไม่สิ้นสุดของมนุษย์¹ กระบวนการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องมีการจัดสร้างและส่งเสริมให้มีการพัฒนาสื่อการสอนให้นักศึกษาพยาบาลสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ เกิดความคิดสร้างสรรค์และสร้างความมั่นใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า สถานศึกษาหลายแห่งได้พัฒนาสื่อการเรียนการสอนต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ตั้งแต่รูปแบบของการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (computer-assisted instruction) ซีดีรอม (CD ROM) อินเทอร์เน็ต (internet) หรือในรูปแบบเว็บเพจ (web page) โดยเฉพาะการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ที่ได้รับความนิยมจากคณาจารย์ภายในคณะพยาบาลศาสตร์ ที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังพบว่าสื่อการสอนประเภทดนตรีมีผลต่อการเรียนรู้ เนื่องจากเสียงดนตรีมีบทบาทต่อความสามารถทางสมองในเรื่องการเรียนรู้ ช่วยพัฒนาเชาวน์ปัญญา และ

ความฉลาดทางอารมณ์³ ดนตรีเป็นสื่อสากลที่มีพลังอำนาจในการโน้มน้าวจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด และความจำของมนุษย์ จนถึงระดับจิตวิญญาณ⁴ ซึ่งองค์ประกอบของดนตรีที่สำคัญ เช่น จังหวะ เป็นส่วนประกอบที่สำคัญและเป็นส่วนแรกของดนตรี หากจังหวะไม่ดีจะทำให้ดนตรีขาดความไพเราะ จังหวะของดนตรีจึงมีผลต่อความรู้สึกเป็นอย่างมาก สามารถกระตุ้นการทำงานของระบบต่างๆ ในร่างกาย ก่อให้เกิดการตอบสนองทางอารมณ์ได้ เช่น จังหวะที่เร็วไม่สม่ำเสมอจะกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกตื่นเต้นเร้าใจ จังหวะที่ช้าจะทำให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย ประโยชน์ที่ได้รับจากจังหวะดนตรีคือ ช่วยให้เกิดสมาธิช่วยให้ผ่อนคลาย และนอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบอื่นๆ ที่สำคัญ คือ ทำนองเพลง เสียงประสาน ระดับเสียง ความดัง ความเร็ว น้ำเสียง หรือความกังวานของเสียง ความรู้สึกทางดนตรี ทิศทางของดนตรี และฉันทลักษณ์ จากองค์ประกอบและคุณสมบัติที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าดนตรีมีอิทธิพลต่อมนุษย์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ และความรู้สึกนึกคิดในทุกวัย โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับดนตรีค่อนข้างสูง สำหรับนักศึกษาพยาบาลเป็นกลุ่มวัยรุ่น ควรมีการผลิตสื่อที่ใช้ดนตรีเข้ามาผสมผสานกับเนื้อหาทางวิชาการ เนื่องจากพบว่าดนตรีและเสียงเพลง ส่งผลให้สมองอยู่ในภาวะที่ไม่กดดัน ไม่เกิดความเครียดโดยกลุ่มดนตรีที่มีจังหวะ 60-90 ครั้ง/นาที มีความสนุกสนานเร้าใจ ผู้เรียนมีอิสระไม่ได้ถูกบังคับในการเรียนนั้น ทำให้สมองมีการหลั่งสารเอนดอร์ฟิน (endorphin) ซึ่งเป็นสารเคมีกลุ่มกระตุ้นสมอง จะมีผลให้ระดับสติปัญญาเพิ่มขึ้น เพิ่มความฉลาดความเครียด มีความสุข สมองปลอดโปร่ง มีสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักศึกษาให้ดีขึ้น⁵ จากผลการศึกษาของ กันตพร และคณะ⁶ เกี่ยวกับการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะเรื่องหลักการพยาบาล

ผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือด ต่อความรู้ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่าคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยโรคหัวใจและหลอดเลือดของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ก่อนทบทวนความรู้ด้วยสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะน้อยกว่าคะแนนหลังการทบทวนความรู้ด้วยสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และพบว่าระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้สื่อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ข้อที่มีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการทบทวนความรู้ด้วยตนเอง ร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ การกระตุ้นการเรียนรู้ ร้อยละ 64.3 และ ง่ายต่อความเข้าใจ ร้อยละ 54.8 ตามลำดับ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากนักศึกษาพบว่า นักศึกษาต้องการให้มีการผลิตสื่อดังกล่าวเพิ่มในหลายๆ ระบบ และทุกรายวิชา เพื่อใช้ในการทบทวนก่อนสอบเนื่องจากสื่อดังกล่าวมีจุดเน้นที่สำคัญ ใช้ถ้อยคำสั้นกะทัดรัด ทำให้ง่ายต่อการจดจำ มีภาพประกอบสวยงาม สอดคล้องกับเนื้อหาทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น มีความเพลิดเพลินไม่ทำให้เกิดความเครียด ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งและเห็นจุดเน้นสำคัญเข้าใจภาพรวมได้มากขึ้น และสามารถทบทวนได้ด้วยตนเองได้ตลอดเวลาที่ต้องการ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ผลิตสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะเพิ่มอีกระบบ คือเรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง เนื่องจากระบบดังกล่าวเนื้อหามีจำนวนมากและมีความซับซ้อนของโรคยากต่อการเข้าใจ เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาทบทวนบทเรียนด้วยตนเองเพิ่มเติมโดยใช้เป็นสื่อเสริมการเรียนรู้ นอกเหนือจากในห้องเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล
2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังได้รับการสอนแบบปกติร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังของนักศึกษาพยาบาล ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ กับกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลในการเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะเรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง

สมมติฐานการวิจัย

1. สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะเรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. คะแนนการทดสอบความรู้ของนักศึกษาพยาบาลเรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง หลังใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะสูงกว่าก่อนใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ
3. คะแนนความรู้เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มที่เรียนแบบปกติร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ
4. นักศึกษามีความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 เป็นการสร้างสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ ขั้นตอนที่ 2 เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi experimental research) แบ่งเป็น 2 กลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบความรู้ของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 ระหว่างกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนแบบปกติ ร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของกลุ่มประชากรเป็นนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่กำลังศึกษารายวิชาการพยาบาลผู้ป่วยผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่กำลังเรียนวิชาการพยาบาลผู้ป่วยผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ 1 ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 โดยการรับอาสาสมัคร จำนวน 60 คน จัดกลุ่มตัวอย่างโดยการจับคู่ (matched pairs) ตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดปีการศึกษา (GPA) โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง โดยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ คือ

1.1 ผู้วิจัยสรุปเนื้อหาสำคัญเพื่อใช้ในการเรียบเรียงเนื้อร้อง

1.2 ผู้วิจัย และผู้ช่วยผู้วิจัยร่วมเรียบเรียงเนื้อร้องตามทำนองเพลงที่นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 (ทั้งชั้นปี) ได้ร่วมคัดเลือก จำนวน 4 เพลง โดยใช้ทำนองเพลงที่ได้ดำเนินการขอลิขสิทธิ์จาก บริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน) คือ 1) ทำนองเพลงเข้าใจใจใหม่ ของศิลปินชาซ่า เรียบเรียงเป็นเพลง พยาบาลไต 2) โทรหาครั้งสุดท้าย ของศิลปินเบิร์น เดอะสตาร์ เรียบเรียงเป็นเพลง chronic kidney disease 3) รอเป็นคนถัดไป และ 4) ไม่ใช่แฟนทำแทนไม่ได้ ของศิลปินต๊องเตน ชลดา เรียบเรียงเป็นเพลง peritoneal dialysis และ hemodialysis ตามลำดับ

1.3 ผู้วิจัยส่งเนื้อเพลงให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคไตวายเรื้อรัง 2 ท่าน อาจารย์พยาบาล ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง 1 ท่าน พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านโรคไตวายเรื้อรัง 2 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยใช้ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่สอดคล้องกันร้อยละ 80 และปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.4 ประกาศรับสมัครนักเรียนที่ไม่ใช่ นักศึกษาที่เข้าร่วมวิจัย เพื่อประภคว์ร้องเพลงประกอบการคาราโอเกะ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านดนตรีมาเป็นกรรมการในการคัดเลือกนักร้อง จากนั้นทำการอัดและบันทึกเสียง โดย Dream Files Studio และนำสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะที่ได้จัดทำเนื้อเพลงประกอบภาพ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา และผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่ออีก 2 ท่าน ตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนนำไปทดลองใช้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการทดลอง ได้แก่ แบบทดสอบความรู้ และ แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ

2.1 แบบทดสอบความรู้ เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 20 คะแนน โดยมีเพลง จำนวน 4 เพลง เพลงละ 5 ข้อ คือ 1) chronic kidney disease 2) peritoneal dialysis 3) hemodialysis และ 4) พยาบาลไต ระดับการวัด คือ รู้จำ-เข้าใจ และนำไปใช้อย่างละ 10 ข้อ โดยจะครอบคลุมเกี่ยวกับพยาธิสภาพ การวินิจฉัยโรค การรักษา และการพยาบาล แบบทดสอบนี้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน คือ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านโรคไตวายเรื้อรัง 2 ท่าน อาจารย์พยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญด้านการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง 1 ท่าน พยาบาลผู้เชี่ยวชาญด้านโรคไตวายเรื้อรัง 2 ท่าน หลังจากนั้นได้ทำการปรับปรุงและแก้ไขตามข้อคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำแบบทดสอบความรู้ไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน แบบทดสอบมีความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.25-0.88 ค่าอำนาจจำแนก (r) 0.47-0.75 ค่าความเที่ยงวิเคราะห์โดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR-20) มีค่าเท่ากับ 0.79

2.2 แบบประเมินความพึงพอใจในการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ เกี่ยวกับคุณภาพของสื่อ ได้แก่ ความครอบคลุมของเนื้อหา เวลาที่ใช้ ความชัดเจนของภาพและเสียง เป็นต้น วัดด้วยมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด รวมทั้งมีคำถามปลายเปิดให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ แบบประเมินดังกล่าวผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปหาความเที่ยงได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.83

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ระยะเตรียมการ

1.1 การเตรียมตัวผู้วิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ

1.2 สร้างและปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังที่กล่าวในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1.3 จัดแบ่งนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดปีการศึกษา โดยเรียงลำดับผลการเรียนจากสูงไปต่ำและสุ่มนักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนเท่ากันหรือใกล้เคียงเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พร้อมทั้งแจ้งรายชื่อให้นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทราบ

2. ระยะรวบรวมข้อมูล

2.1 ระยะก่อนทดลอง

ผู้วิจัยนัดพบกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ และกิจกรรมต่างๆ ในการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ และทดสอบความรู้เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังก่อนการศึกษาเนื้อหาในชั้นเรียน 1 สัปดาห์ (pre-test) โดยให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดทำแบบทดสอบความรู้เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นัดหมายวัน เวลา ที่จะทำการทดลอง

2.2 ระยะทดลอง

ผู้วิจัยพบกลุ่มตัวอย่างตามการนัดหมาย และจัดให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ได้รับการทดสอบความรู้เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง ตามรูปแบบดังนี้

2.2.1 กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนความรู้เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังแบบปกติ ร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะที่สร้างขึ้น ซึ่งกำหนดให้นักศึกษากลุ่มทดลอง แต่ละคนได้รับการสอนแบบปกติ โดยอาจารย์เป็นผู้สอนในห้องเรียน 1 ครั้ง ใช้เวลา 1 ชั่วโมง หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ นักศึกษากลุ่มทดลอง ได้รับการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะในห้องเรียนพร้อมกันระยะเวลา 30 นาที จากนั้นทำแบบทดสอบความรู้เรื่องการพยาบาล

ผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง (post-test) และแบบวัดความพึงพอใจในการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ

2.2.2 กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนแบบปกติโดยอาจารย์เป็นผู้สอนความรู้เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังในห้องเรียน 1 ครั้งใช้เวลา 1 ชั่วโมง พร้อม ๆ กันในคราวเดียวกันกับนักศึกษากลุ่มทดลอง หลังจากนั้น 1 สัปดาห์ทำแบบทดสอบความรู้เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง (post-test) พร้อมกับนักศึกษากลุ่มทดลอง

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยขอความยินยอมในการเป็นกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษา ภายหลังการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัย แจ้งให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่า การตอบรับหรือปฏิเสธที่จะเข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้ไม่มีผลต่อการเรียนของนักศึกษา รวมทั้งกลุ่มตัวอย่างสามารถยุติการเข้าร่วมวิจัยช่วงใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผลและมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามในบางคำถามที่เป็นเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องที่ไม่ต้องการเปิดเผย และข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ได้นำเสนอในภาพรวม ไม่ได้ระบุชื่อของผู้เข้าร่วมวิจัย นอกจากนี้ผลการทดสอบและข้อมูลทุกอย่างจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ทั้งนี้ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยของคณะกรรมการจริยธรรมในการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ โดยกำหนดความมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 นำคะแนนที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งก่อนและหลังการทดลองมาคำนวณค่าทางสถิติดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง ก่อนและหลังการทดลองวิเคราะห์โดย แพร่ ที เทส (paired t-test)

2. หาประสิทธิภาพของบทเรียนคาราโอเกะพิจารณาตามเกณฑ์มาตรฐาน E1/E2 เมื่อ

E₁ คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการกระทำได้โดยการนำผลของคะแนนจากการทำแบบฝึกหัด (pre-test) ของนักศึกษาแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย และเทียบส่วนเป็นร้อยละ

E₂ คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์กระทำได้โดยการนำผลของคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักศึกษาแต่ละคนมารวมกันหาค่าเฉลี่ย และเทียบส่วนเป็นร้อยละ

3. หาค่าเฉลี่ย และร้อยละของคะแนนความพึงพอใจการเรียนรู้ด้วยสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ

4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ของนักศึกษา เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังของนักศึกษา กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม วิเคราะห์โดยที เทส (t-test)

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอในตารางที่ 1 - 3 ดังนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักศึกษากลุ่มทดลอง คะแนนเฉลี่ยความรู้หลังการสอนแบบปกติร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 12.40 (S.D. = 2.22) สูงกว่าคะแนนความรู้ก่อนการสอนแบบปกติร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ ซึ่งมีค่าเท่ากับ 8.47 (S.D. = 2.26) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความรู้เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังของนักศึกษาพยาบาลกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังทดลอง

คะแนนความรู้	$\bar{X}$	S.D.	df	P-value
ก่อนทดลอง	8.47	2.26	29	0.001
หลังทดลอง	12.40	2.22		

เมื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังของนักศึกษาพยาบาล ก่อนเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน ส่วนภายหลังการเรียนระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีค่าคะแนนเฉลี่ย 7.60 (S.D.= 4.30)

กับกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติรวมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์ คาราโอเกะ ซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ย 12.40 (S.D.= 2.22) พบว่าต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

คะแนนความรู้	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		df	t	P-value
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD			
ก่อนเรียน	8.47	2.26	7.73	1.98	29	-1.500	0.139
หลังเรียน	12.40	2.22	7.60	4.30		-5.691	0.001

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์ คาราโอเกะเรื่องการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ข้อที่มีผู้พึงพอใจมากที่สุด คือ ประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการทบทวน

ความรู้ด้วยตนเอง ร้อยละ 73.30 รองลงมา คือ การจูงใจให้ศึกษาความรู้เพิ่มเติม ร้อยละ 70 และการกระตุ้นการเรียนรู้ร้อยละ 63.40 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ร้อยละของระดับความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 ต่อการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะเรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง

ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ (30 ราย)				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ความชัดเจนของเนื้อหา	8 (26.70 %)	22 (73.30 %)	0	0	0
2. ความครอบคลุมของเนื้อหา	8 (26.70 %)	19 (63.40 %)	3 (9.9 %)	0	0
3. ความเหมาะสมของการออกแบบ ข้อความบนจอภาพ	9 (30.00 %)	10 (33.30 %)	11 (36.70 %)	0	0
4. ความชัดเจนของภาพประกอบ	10 (33.30 %)	14 (46.70 %)	6 (20 %)	0	0
5. ความชัดเจนของเสียง	14 (46.70 %)	15 (50 %)	1 (3.30 %)	0	0
6. การกระตุ้นการเรียนรู้	19 (63.40 %)	10 (33.30 %)	1 (3.30 %)	0	0
7. การจูงใจให้ศึกษาความรู้เพิ่มเติม	21 (70.00%)	8 (26.70 %)	1 (3.30 %)	0	0
8. ความง่ายต่อการเข้าใจ	17 (56.70 %)	13 (43.30 %)	0	0	0
9. ประโยชน์ต่อการทบทวนความรู้ ด้วยตนเอง	22 (73.30 %)	8 (26.70 %)	0	0	0
10. ความเหมาะสมของเวลา	16 (53.30 %)	14 (46.70 %)	0	0	0

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1. ของการวิจัย คือ เพื่อประเมินประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ผลการศึกษาพบว่าประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะเท่ากับ 84.70/96 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน ซึ่งกำหนดไว้ร้อยละ 80/80⁷ สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิชัย⁸ กล่าวถึงเกณฑ์ที่ใช้พิจารณารับรองมาตรฐานประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ควรมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 80/80 ขึ้นไป จึงจะถือว่ามีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้เป็นบทเรียนได้ แต่จากการศึกษาที่ผ่านมา

ยังไม่มีการศึกษาใดที่หาประสิทธิภาพของสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ มีแต่คอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือสื่อวีดิทัศน์ชนิดอื่นๆ

สำหรับสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ พบว่ามีประสิทธิภาพของสื่อสูงและเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ เนื่องจากการจัดทำสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะเป็นสื่อประสมระหว่างการใช้ภาพวีดิทัศน์ การใช้ดนตรีและการใช้เสียงเพลงที่มีจังหวะดนตรีซึ่งเป็นทำนองเพลงฮิตที่นักศึกษา ร่วมกันคัดเลือกเพื่อนำมาใช้ในการแต่งเพลงจังหวะหรือทำนองเพลงที่ชอบสามารถดึงดูดสมาธิของผู้ฟัง ส่งผลให้บทเพลงไม่ได้เป็นภาระในการฟัง⁹ อีกทั้งสามารถร้องคลอไปกับดนตรี มีเนื้อเพลงปรากฏขึ้น

ที่หน้าจอคอมพิวเตอร์ มี highlight ทำให้สามารถร้องตามได้ง่าย ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลินที่จะเรียนรู้และจดจำ เนื้อเพลงใช้คำศัพท์ง่าย ๆ พร้อมภาพวิดิทัศน์ที่มีเรื่องราวสัมพันธ์กับคำร้องและสวยงาม เป็นเรื่องราวที่ชวนติดตาม และในขณะเดียวกัน ส่งผลทำให้จิตใจผู้ฟังก็ค่อย ๆ ผ่อนคลายร่างกาย กล้ามเนื้อก็ผ่อนคลายลงไปด้วย⁹ มีผลต่อความรู้และการจดจำเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2. ของการวิจัย คือ เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ก่อนเรียนกับหลังเรียนของกลุ่มทดลอง โดยใช้สื่อวิดิทัศน์คาราโอเกะ เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง จากผลการวิจัย นักศึกษากลุ่มทดลองได้คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 8.47 คะแนน (S.D. = 2.26) ภายหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 12.40 คะแนน (S.D. = 2.22) มีค่าคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.93 พบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 แสดงว่าการเรียนโดยใช้การสอนแบบปกติ ร่วมกับการใช้สื่อวิดิทัศน์คาราโอเกะสามารถช่วยพัฒนาความรู้ เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังแก่นักศึกษาพยาบาลได้ ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมาของกันตพรและคณะ⁶ เรื่องผลการใช้สื่อวิดิทัศน์คาราโอเกะ เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยหัวใจและหลอดเลือด ต่อความรู้ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่าคะแนนความรู้ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 ก่อนการทบทวนความรู้ด้วยสื่อวิดิทัศน์คาราโอเกะน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยหลังการทบทวนความรู้ด้วยสื่อวิดิทัศน์คาราโอเกะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สื่อวิดิทัศน์คาราโอเกะสามารถพัฒนาความรู้ เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังในนักศึกษาพยาบาลให้มีความรู้เพิ่มขึ้นได้เนื่องจากสื่อวิดิทัศน์คาราโอเกะ เป็นความบันเทิงอย่างหนึ่งที่ได้รับ

ความนิยมสูง โดยเริ่มต้นจากในประเทศญี่ปุ่น จากนั้นก็แพร่หลายไปยังส่วนอื่นๆ ของเอเชียตะวันออก ตั้งแต่ทศวรรษ 1980 และนับจากนั้นก็แพร่หลายไปยังส่วนอื่นๆ ของโลก รวมทั้งประเทศไทยด้วย คาราโอเกะได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมในแต่ละชาติ ซึ่งมีความแตกต่างกันไป สำหรับนักศึกษาพยาบาลเป็นกลุ่มวัยรุ่น ช่วงอายุโดยประมาณ 17-22 ปี ซึ่ง เลวินสัน (Levinson) เรียกว่าเป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (early adulthood) วัยผู้ใหญ่ตอนต้นนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในชีวิตของมนุษย์ช่วงหนึ่ง¹⁰ และปัจจุบันวัยรุ่นมีความสนใจและชื่นชอบการร้องเพลงคาราโอเกะ ดังนั้น การนำสิ่งที่นักศึกษาชื่นชอบมาเป็นสื่อหรือเครื่องมือทางการเรียนการสอน ในส่วนของเนื้อหาที่มีความยากมาสร้างเป็นสื่อวิดิทัศน์คาราโอเกะ โดยการให้นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 ทุกคนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกทำนองเพลงหรือดนตรีที่ตนเองชื่นชอบ เนื่องจากการรู้จักและคุ้นเคยกับบทเพลงที่เล่น เป็นความรู้สึกที่ไม่แปลกแยก เพราะไม่ต้องสร้างความรู้สึกรู้สึกความคุ้นเคยใหม่ การได้ความรู้สึกที่เป็นกันเองกับการฟังเพลง และบทเพลงที่รู้จักสามารถเข้าถึงจิตใจได้ง่าย⁹ ซึ่งพบว่ากลุ่มเพลงที่นักศึกษาเลือกนั้นเป็นเพลงลูกทุ่ง (country music) โดยลักษณะของเพลงลูกทุ่ง ใช้สำเนียงในการร้อง ใช้สำเนียงพื้นบ้านถ่ายทอดอารมณ์ที่เป็นภาษาชาวบ้านธรรมดา สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือการใช้ลูกคอ (vibrato) หรือการระรัวเสียงลูกคอของเพลงลูกทุ่งจะมีช่วงของคลื่นเสียงที่ลึกกว่าคลื่นลูกคอแต่ละคลื่นจะห่างกัน ซึ่งเป็นลักษณะเด่นเฉพาะตัวของความเป็นเพลงลูกทุ่ง⁹ ทำให้บทเพลงเป็นที่ชื่นชอบของนักศึกษา ที่สำคัญนอกเหนือจากการเลือกเพลงที่ชื่นชอบ คือ ผู้ขับร้อง ซึ่งเป็นตัวแทนนักศึกษาพยาบาลที่เข้ามาร่วมประกวดร้องเพลงในโครงการ ทำให้เกิดความภูมิใจระหว่างกลุ่มเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน ดังนั้นการติดตามบทเรียนดังกล่าวจึงมีความน่าสนใจยิ่งขึ้น อีกทั้งสื่อวิดิทัศน์คาราโอเกะมีภาพวิดิทัศน์ที่สวยงาม

มีความสอดคล้องกับเรื่องราวของเพลง มีผลทำให้
การเข้าใจเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น มีความสอดคล้องกับเนื้อ
เพลงที่ขับร้องทำให้นักศึกษามีความเข้าใจเนื้อหาได้ยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3. ของการวิจัย คือ เพื่อ
เปรียบเทียบความรู้เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวาย
เรื้อรังของนักศึกษาพยาบาล ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการ
สอนแบบปกติ กับกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติร่วมกับการ
ใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ พบว่าความรู้เรื่องหลักการ
พยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังของนักศึกษาพยาบาล
ก่อนเรียนระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน
ส่วนหลังการสอนแบบปกติร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์
คาราโอเกะ ($= 12.40$, $S.D. = 2.22$) สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการ
สอนแบบปกติเพียงอย่างเดียว ($= 7.60$, $S.D. = 4.30$)
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 เนื่องจากการ
เรียบเรียงเสียงเพลง (harmony) โดยอาศัยความรู้
การเรียนรู้ที่มาจากการศึกษาอย่างลึกซึ้งทางวิชาการ
นำมาสกัดเอาแก่นของความรู้ทางวิชาการ การสังเคราะห์
การสรุปขยายออก การจัดหมวดหมู่หรือแม้กระทั่งการประเมินผล
สิ่งเหล่านี้อาศัยประสบการณ์ความรู้ ความเข้าใจ เป็นตัว
สำคัญ ซึ่งพบว่าเนื้อหาในการเรียบเรียงเพลงนั้นจะสั้น
กะทัดรัด เข้าใจง่าย จึงทำให้นักศึกษามีความสนใจ
เข้าใจเนื้อหาเพิ่มมากขึ้น ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย ไม่ง่วงนอน
บทเพลงที่ฟังสามารถดึงดูดสมาธิของผู้ฟังได้อย่างมี
ประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้ประเมินจากการสังเกตขณะ
ที่นักศึกษาส่วนใหญ่แสดงความสนใจ มีการแสดงออก
ถึงสีหน้า และมีความสุขสนุกสนานในการทบทวนความรู้
ดังนั้นการฟังเพลงที่ตนเองชื่นชอบ ไม่ถูกบังคับ สนุกสนาน
มีจังหวะ 60-90 ครั้ง/นาที จะทำให้เพิ่ม IQ เพิ่มขึ้น และ
มีผลทำให้เพิ่มความจำ ลดความเครียด มีความสุข เพราะ
สารเอนโดर्फิน (endorphin) หลังทำให้เรียนรู้ได้ง่ายขึ้น¹¹

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4. ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษา
ความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาล ในการเรียนโดยใช้
สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะเรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วย

โรคไตวายเรื้อรัง ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการใช้สื่อ
วีดิทัศน์คาราโอเกะ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด
ข้อที่มีผู้พึงพอใจมากที่สุด คือ ประโยชน์ต่อการนำไปใช้
ในการทบทวนความรู้ด้วยตนเอง ร้อยละ 73.30 สอดคล้อง
กับแนวคิดของ Bandura¹² กล่าวว่าเมื่อมีองค์ประกอบตัว
ป้อนเข้า คือ สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ ทำให้กระตุ้นให้นัก
ศึกษาเกิดกระบวนการกำกับตนเองในการเรียนรู้
สื่อดังกล่าวสร้างแรงจูงใจในการกำกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับหลักสูตรพยาบาล
ศาสตรบัณฑิต (ปรับปรุง พ.ศ. 2546) ซึ่งกำหนดให้
มีการจัดการเรียนการสอนในลักษณะที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ² และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการ
เรียนรู้ด้วยตนเอง (self-directed learning) ซึ่งจะช่วย
ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ เกิดความคิด
สร้างสรรค์และสร้างความมั่นใจเพิ่มขึ้น รองลงมา คือ
การจูงใจให้ศึกษาความรู้เพิ่มเติม ร้อยละ 70 เนื่องจาก
เนื้อหาของวีดิทัศน์คาราโอเกะนั้น เป็นเนื้อหาทางวิชาการ
ที่นำมาสกัดเฉพาะส่วนสำคัญของเรื่องนั้นๆ ทำให้นัก
ศึกษามีจุดเน้นในการไปศึกษาเพิ่มเติมหลังจากได้มีการ
ทบทวนภายในห้องเรียน และจากข้อเสนอแนะของนัก
ศึกษาพยาบาลหลังการทบทวนความรู้ด้วยการใช้สื่อ
วีดิทัศน์คาราโอเกะ ที่ต้องการให้มีการทบทวนความรู้
ในรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ทุกระบบ อีกทั้งการทบทวน
ความรู้ด้วยสื่อดังกล่าว ส่งผลให้ผู้เรียนไม่เกิดความรู้สึก
เบื่อหน่าย ง่วงนอน และนอกจากนี้ยังกระตุ้นความสนใจ
ของผู้เรียนให้ติดตามเนื้อหาตลอดช่วงระยะเวลาของการ
ทบทวน เนื่องจากเนื้อหาของสื่อเป็นการเน้นจุดสำคัญ
ของโรคไตวายเรื้อรัง มีการใช้ถ้อยคำกระชับ ทำให้
ง่ายต่อการจดจำ มีภาพประกอบสวยงาม มีความ
เพลิดเพลิน ดึงดูดความสนใจทุกตอน ไม่ทำให้เกิด
ความเครียด ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้ลึกซึ้ง
และเห็นจุดเน้นสำคัญเข้าใจภาพรวมของโรคไตวาย
เรื้อรังได้มากยิ่งขึ้น และนอกจากนี้นักศึกษายังต้องการ

ที่จะศึกษาเพิ่มเติมในเนื้อหาอื่นๆ ด้วยวิธีดังกล่าว และการกระตุ้นการเรียนรู้ร้อยละ 63.40 เนื่องจากการให้ความรู้โดยใช้บทเรียนผ่านสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ ซึ่งเป็นสื่อประสมระหว่าง การใช้ภาพเคลื่อนไหว การใช้ดนตรี และการใช้เสียงเพลงที่มีเนื้อหาความรู้เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรัง สื่อดังกล่าวนี้ นับว่าเป็นสิ่งแปลกใหม่สำหรับนักศึกษา อีกทั้งมีจังหวะดนตรี ซึ่งเป็นทำนองเพลงขึ้นชอปปในกลุ่มวัยรุ่น ก็ยังเป็นจุดสนใจของนักศึกษาที่อยากจะเรียนรู้ และลักษณะของสื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ ทำให้กลุ่มตัวอย่างสามารถร้องคลอไปกับดนตรีได้ โดยมีเนื้อเพลงปรากฏเนื้อเพลง ขึ้นมาแสดง มีการเปลี่ยนสีเพื่อทำให้เข้าจังหวะกับเพลง ช่วยในการร้อง ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลินที่จะเรียนรู้ และจดจำ เนื่องจากเนื้อเพลง จะใช้คำศัพท์ง่ายๆ ที่นักศึกษาเข้าใจได้มากขึ้นซึ่งเหมาะต่อการนำมาใช้สรุปบทเรียน

สรุป

การส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องอาศัยสื่อที่มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยไตวายเรื้อรัง เป็นสื่อที่มีประโยชน์ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างอิสระ ตามความพร้อมและความต้องการของผู้เรียน เนื่องจากก่อให้เกิดแรงจูงใจ และกระตุ้นการเรียนรู้ของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังจัดเป็นสื่อที่เหมาะสมต่อการนำไปใช้ในกระบวนการสอน เนื่องจากทำให้รูปแบบการเรียนการสอนน่าสนใจ ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนยิ่งขึ้น ตลอดจนสร้างบรรยากาศให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างสนุกสนาน เพลิดเพลิน ง่ายต่อการเรียนรู้ และจดจำสาระสำคัญของบทเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการพัฒนาการออกแบบการวิจัย คือ การทดสอบระหว่างกลุ่มที่สอนปกติร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ และกลุ่มที่สอนปกติร่วมกับการทบทวนความรู้โดยอาจารย์

2. จากผลการวิจัย พบว่า สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังของนักศึกษาพยาบาล มีประสิทธิภาพในการทบทวนความรู้ของนักศึกษาพยาบาล ดังนั้นจึงควรมีการผลิตสื่อดังกล่าวในการดูแลผู้ป่วยโรคระบบต่างๆ ของรายวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ 1 และ 2 หรือในรายวิชาอื่นๆ และควรมีการพัฒนาสื่ออย่างต่อเนื่อง

3. ผู้บริหารการศึกษาควรส่งเสริมและให้ทุนสนับสนุนการผลิตสื่อเสริมการเรียนการสอนในทุกวิชาของหลักสูตรพยาบาลศาสตรระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ซึ่งผู้สอนต้องคำนึงถึงการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมต่อระดับและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ นพ.เจริญเกียรติวัชรชัย พญ.อุษณีย์ บุญศรีรัตน์ ผศ.นิตยา สออารีย์ คุณอิชณี พุทธิมนตรี คุณธารทิพย์ กิจไพบุลย์ชัย ผศ.ดร.อารีย์วรรณ อ่วมตานี ผศ.ปริญญา เชาวนาภัย ผศ.คมสันต์ วงศ์วรรณ และ อ.ศศิธร ชิตนาคี ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ขอขอบคุณบริษัท จีเอ็มเอ็ม แกรมมี่ จำกัด (มหาชน) ที่เอื้อเฟื้อทำนองเพลงในการจัดทำเพลง ขอขอบคุณสมาคมโรคไตแห่งประเทศไทย และ บริษัทแบ็กซ์เตอร์ เฮลท์แคร์ (ประเทศไทย) จำกัด ที่เอื้อเฟื้อภาพวีดิทัศน์ รวมทั้งกองทุนวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ให้ทุนการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. ญัฐสุราง บุญจันทร์ และสมจินต์ เพชรพันธุ์ศรี. ปัจจัยทำนายความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารพยาบาลศาสตร์ 2544; 19 (2): 69-81.
2. รายงานประจำปี 2547-2548 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มปท.; 2549.
3. กิริฎา นาสารีย์. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีเพื่อพัฒนาเชาวน์ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์สำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการเรียนรู้และการสอน. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์; 2548.
4. บำเพ็ญจิต แสงชาติ. ดนตรี : กิจกรรมการพยาบาลเพื่อบรรเทาความเจ็บปวด. วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ 2528 ;10 (4):13-23.
5. กมลพรรณ ชีวพันธุ์ศรี. สมอกับการเรียนรู้ [monograph on the internet]. ประเทศไทย : About Inc; 2006 [cited 2007 Jan 9]. Available from :<http://advisor.anamai.moph.go.th/tamra/child/brain01.html>.
6. กันตพร ยอดไชย อารีย์วรรณ อ่วมตานี และวิฑูรย์ สังฆรักษ์. ผลการใช้สื่อวีดิทัศน์คาราโอเกะ เรื่องหลักการพยาบาลผู้ป่วยหัวใจและหลอดเลือดต่อความรู้ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลานครินทร์เวชสาร 2550; 25 (6): 531-36.
7. จิรพรรณ พิรุณ. สื่อการเรียนการสอนทางการพยาบาล. กรุงเทพมหานคร : โอ เอส พริ้นติ้งเฮาส์ ; 2542.
8. วุฒิชัย ประสานสอย. การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาสรีรวิทยา เรื่อง ระบบขับถ่ายปัสสาวะสำหรับนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2547.
9. สุกีร์ เจริญสุข. ดนตรีเพื่อพัฒนาศักยภาพของสมอง. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล; 2550.
10. ณรุทธ์ สุทธจิตต์. จิตวิทยาการสอนดนตรี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2541.
11. กมลพรรณ ชีวพันธุ์ศรี. สมอกับการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. มปท: มปป.
12. Bandura A. Social foundations of thought and action : a social cognitive theory. Englewood cliffs, NJ :Prentice - Hall; 1986.